

Ordføreren for forslagsstillerne (Søren Andersen): Jeg skal hermed for det høje folketing fremsætte *forslag til lov om ændringer i lov om iværksættelse af offentlige arbejder m. v. og beskæftigelse af arbejdsløse.*

Den nævnte lov, nr. 169 af 30. marts 1946, har ligesom sine forgængere sit udspring i 30ernes erhvervskriser med den store arbejdsløshed. Medens de love, der da vedtoges med henblik på at støtte erhvervslivet, for længst er ophævet eller ændret, eksisterer den tilsvarende lovgivning med henblik på beskæftigelsen stadig uden at være blevet ført à jour og uden at være blevet befriet for sine fejl og ulemper.

Lovforslaget har til hensigt at gøre de i henhold til loven udførte arbejder billigere og at skabe noget mere tidssvarende regler for, hvem der kan beskæftiges ved disse arbejder.

Ændringerne i lovens § 2, stk. 1, går således ud på, at der altid ved disse arbejder skal kunne beskæftiges nogle arbejdere, der er kendt med arbejdsgangen og derfor kan vise de øvrige beskæftigede, hvordan arbejdet skal gribes an. Det er naturligt, at det må være forholdsvis flere, rent procentvis ved de små end ved de større arbejder.

Ændringen i lovens § 5, stk. 6, tilsigter, at disse arbejder udføres under fuld konkurrence, hvorfor det bestemmes, at arbejder, der skønnes at koste mere end 25 000 kr., skal udbydes i licitation. Når man ikke er gået til bunds med denne bestemmelse, er det af hensyn til de mange småarbejder, der også udføres i henhold til denne lovgivning.

I lovens § 6, stk. 3, foreslås det at lade 1. punktum udgå, d. v. s. bestemmelsen om, at det er en betingelse for henvisning af arbejdsløse, at de pågældende har været uden beskæftigelse i mindst 4 måneder inden for det sidste år — i praksis de såkaldte 100 dage — og at der som regel er hengået mindst 14 dage siden sidste arbejdsophør. Disse bestemmelser har altid virket urimeligt, og mange arbejdere er utilfredse med dem, fordi de lettest kvalificerer sig ved ikke at være flittige og ihærdige til at skaffe sig småbeskæftigelser. Det er menneskeligt, hvis en mand er nær ved at have de 100 dages ledighed, at han

da passer på ikke at diskvalificere sig ved at tage få dages arbejde, når et større beskæftigelsesarbejde er nær forestående. Derfor ønsker vi denne bestemmelse ændret.

Bestemmelsen i lovens § 6, stk. 3, 2. og 3. punktum, om, at 25 pct. af de til arbejdet medgåede timer skal være udført af arbejdere, der i løbet af de sidste 2 år har været arbejdsledige i mindst 10 måneder, ønsker vi bibeholdt i erkendelse af, at der ikke mindst i arbejdsløshedsøerne er en del mennesker, der er virkelig langvarigt arbejdsløse, og som derfor må hjælpes i gang. Det er lovforslagets hensigt, at der, når der ikke er flere langvarigt arbejdsløse, ikke må tages hensyn til ledighedens længde, men at det for at kunne antages er nok, at vedkommende arbejder er ledig.

Den i § 10, stk. 1, foreslåede ændring må ses i relation til ændringen i § 2, stk. 1.

Jeg tror, at dette lovforslag indeholder ændringer i den gældende lov, som imødekommer længe nærrede ønsker hos en stor del af arbejderne; samtidig tilgodeser det samfundets naturlige interesse i at gøre disse arbejder billigere. Det kan også være nødvendigt, da arbejder udført efter loven ofte er 20-30 pct. dyrere end tilsvarende arbejder udført efter anden lovgivning eller for privat regning. D. v. s. at hvis man bevilger et bestemt beløb til offentlige beskæftigelsesarbejder, vil disse penge efter gennemførelsen af dette lovforslag kunne skabe større samfundsmæssige værdier.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 19. februar, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Tilskud til de anerkendte arbejdsløsheds-kasser m. v.).

[Formanden.]

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Vedrørende brændselshjælp som tillæg til dagpengehjælp) [af Alfred Jensen m. fl.].

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om velfærdsforanstaltninger for søfarende.

Mødet hævet kl. 14⁴⁰.

57. møde.

Onsdag den 19. februar kl. 13.

Formanden: Udvalget angående forslag til lov om beskatningen af renteforsikringer m. v. har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Bøgholm* til stats- og udenrigsministeren:

„Vil stats- og udenrigsministeren foranledige, at der forinden debatter om større udenrigs- og forsvarspolitiske spørgsmål til tingets medlemmer omdeles en hvidbog, indeholdende den i sagen foreliggende dokumentation?“

Bøgholm: Hvidbøger spiller jo en ganske afgørende rolle inden for den engelske parlamentarisme, og man kunne vel med rette stille det spørgsmål, om der ikke også er tilfælde, hvor hvidbøger ville være af betydning for dansk parlamentarisme. Jeg tænker ikke mindst på de store, principielle drøftelser af udenrigspolitisk, forsvarspolitisk eller økonomisk karakter, hvor folketinget hverken er i besiddelse af de ofte meget værdi-

fulde bemærkninger eller af nogen udvalgsbetænkning, men må tage stilling til en ministers redegørelse. En sådan redegørelse skal ganske naturligt føre synspunkter frem og forsvare en politik; det er dens opgave at kommentere mere end at dokumentere. Det vil ikke kunne bebrejdes en minister, om det subjektive, den personlige stillingtagen, derunder træder stærkt frem. Det vil vel tværtimod skabe et bedre udgangspunkt for den påfølgende parlamentariske debat, om dette er tilfældet. Men det må da også være rimeligt, at den dokumentariske basis for debatten lægges frem for tingets medlemmer og derigennem for offentligheden. Hidtil har dette ikke været tilfældet, i alt fald er det kun sket i meget ringe omfang.

Det er ikke mange dage siden, vi i det høje ting drøftede et spørgsmål af afgørende betydning ikke blot for dansk økonomi, men i virkeligheden for al dansk politik. Romtraktaten blev jo omdelt for 8-9 måneder siden, men jeg tror, det ville have været rimeligt, om der i hvidbogs form var blevet omdelt nogle af de i sagen foreliggende dokumenter angående planerne om det såkaldte frihandelsområde — der kunne f. eks. peges på Hayes rapport til Europarådet om Kul- og Stålonionens betydning for det økonomiske livs forskellige områder. Dette kunne gøres gennem ganske korte uddrag af de foreliggende beretninger, hvoraf — for kun at nævne et eksempel — ville fremgå den ganske afgørende betydning, som indførelsen af fælles jernbanetariffer med deraf følgende kilometerrabat ville betyde for en række varepriser. Naturligvis kunne mange andre eksempler nævnes. Jeg ville også finde det rimeligt, om der i en sådan hvidbog indgik uddrag af de rapporter om frihandelsområdet, der er tilsendt udenrigsministeriet af vor landbrugsattaché i London, og af de rapporter, der er sendt ministeren af vor repræsentation ved Kul- og Stålonionen.

Jeg tror, det ville være en overordentlig værdifuld fornyelse af den parlamentariske arbejdsform, om hvidbogen kom til at indgå som et led i vort arbejde, sådan som tilfældet er f. eks. i det engelske parlament.

Stats- og udenrigsministeren (H. C. Hansen): Jeg beklager meget, at jeg på grund af anden forpligtelse ikke kunne være her så